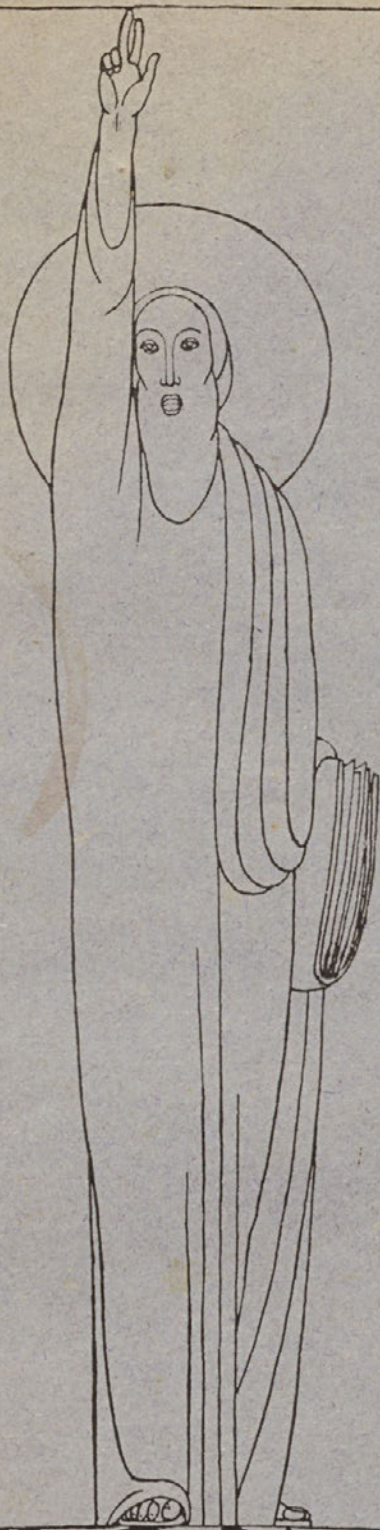

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Janko Žagar:

Dušnopastirska skrb za fante.

III. Do zdravja.

Tako potrebno je delo za versko in нравno izobrazbo naših fantov, da ne moremo nič več odlašati, a obenem tako utrudljivo, da ga zmoremo le s ponižno molitvijo, ki nam nakloni božjo pomoč, in s krepko voljo, ki je ne smejo razbiti morebitni neuspehi prvih poizkusov. Bog je, ki daje rast, to bomo občutili tudi pri delu za fante. Če se hočeš lotiti pastoračije moške mladine in tudi vztrajati do prvih sadov in še naprej, je predvsem potrebno, da si sam po sreč mlad. Če nisi, mladine ne boš pridobil, ne boš je navdušil za velike cilje. Kako prav, da včasih meditiramo »Introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat juventutem meam.« Ne čudimo se, da je naš Krek tako vlekel nase mladino. Bil je navdušen, iskren, priprost, domač, ponižen, nesebičen, pogumen, bil je mlad, kakor fant med fanti in vendar zavedajoč se svojega poslanstva; kako je spoštoval fante, kako jih ljubil! Tudi duhovnik se stara, a če živahno občuje s Kristusom in če proučuje psihologijo mladine teoretično in praktično, bo ostal živahen, podjeten, pogumen, mlad.

Načel sem tretje najbolj važno poglavje, kako zašle fante vrniti na pot resnice in čednosti, kako dobre napraviti za apostole, kako vsem in posebno doraščajočim pokazati Pot, Resnico in Življenje. Misli bi kdo: Začel bom s fanti od 14. do 15. leta in delal, za odrasle je prepozno; a ta misel bi bila zmotna. Za fante, ki so zašli, je nujna sanacija ali vsaj izolacija, da ne bodo okužili doraščajočih, ki jim je potrebna ob slabem zgledu in indirektnem zapeljevanju odraslih kar najbolj skrbna profilaksa.

Naše geslo mora biti: Ustanovitev moške čistoverske organizacije v vsaki župniji. Dokler se nam ta načrt ne uresniči, ne smemo mirovati. Vsak se mora odločiti za obliko, ki je razmeram v duhovniji najbolj prikladna, a v popolnem skladu s predpisi in željami kodeksa in ordinarija, da bo mogoč pravi stik z vodstvom v škofiji in v dekaniji.

Če upaš med starejšimi kaj opraviti, je najbolj prikladno Apostolstvo mož, ki mu boš dajal vsako leto naraščaja. Za ustanovitev je posebno primeren čas svetega misijona ali duhovnih vaj za moške. Če moraš začeti le z doraščajočimi, odloči se za fantovsko Marijino družbo. Nekateri pravijo, da ime ni privlačno in naj bi skušali isto doseči pod kakim drugim naslovom, a če stvar premislimo, ne kaže iskati novih oblik. Srca je treba urediti, pa bo tudi ime Marijino dobilo kredit. Dekliške M. D. je treba izčistiti, da bodo na dobrem glasu, da bodo članice izobražene, odločne, poštene. Da so tudi fantje za M. D., nam svedočijo fantovske M. D., ki jih tudi vojska ni uničila, dasi jim je prešlela kosti, in še boljši dokaz so na novo ustanovljene M. D. za fante. Prav, da fante zbiramo v privlačni formi, a naš cilj mora biti jasen: Fant, ki bi se sramoval imena Marijinega, ne bo za nobeno versko stvar kaj prida. Tudi treba, da znaš javno ožigosati vse fante, ki se norčujejo iz fantov ali deklet, ki so prisegli na zastavo M. D. Kar na prižnici pred vso faro, ko govorimo o Mariji Materi božji in Materi naši. Naša mati je Marija. Vseh nas. Ne samo tistih, ki so se posebej njej posvetili v družbah in bratovščinah. Nisi sam izbral fant, ne moreš sama odločati, dekle, božja Ljubezen, ki je zate trpela, božje Usmiljenje, ki hoče rešiti tvojo dušo večnega ognja. Ti je dala Marijo za Mater. Tvoja mati je, ali jo hočeš ali nočeš, ob smrtni uri jo boš

klical, če ti bo Bog dal milost. Kako ne vredni, zlobni, pomilovanja vredni, ne usmiljeni, ne hvaležni, surovi so vsi, ki Mater nebeško zaničujejo, vsi, ki se norčujejo iz deklet in fantov, ki so se Mariji posvetili. »Marijin sin, Marijina hči,« si upaš zmerjati fanta ali dekle, čegav sin si pa ti? Ali si sin hudičev, da si to upaš? Marija je tudi tvoja Mati, Marija tudi zate trpi.

Seveda je treba za fantovsko M. D. pripravljati tla cela leta. Začeti treba s šolarji, s točnim redom pri službi božji, z redom pri velikonočnem izpraševanju za posamezne stanove.

Kako začeti, je prav praktično povedal sobrat Lojze Filipič na sestanku voditeljev M. D. 1926 (glej Zbornik 1926, 129, 143); aktualen je članek »Naša mladina« v Zborniku 1927, 675; prav lepe misli in navodila za pastoračijo fantov nudijo knjige o katoliških shodih, nadalje Ušeničnik Franc v Pastoralnem bogoslovju II, 758. Škoda, da mnogo lepih stvari v Zborniku in drugod denemo ad acta, in se niti v času potrebe nanje ne spomnimo. Najbolj kaže, da si napravimo ovojnice za razne panoge postoračije in nanje napišemo: Fantje, Dekleta, Žene, Šola, Gospodarstvo, M. D., Tretji red, Misijoni, i. t. d. V par letih boš imel v ovojnicah »Fantje« že precej nabranega gradiva: Vire o pastoračiji fantov, snov in zglede za govore ob velikonočnem izpraševanju, razne načrte, mnenja fantov, zglede svetega pisma za fante. Kar boš kje kaj primernega bral ali slišal, boš uvrstil in porabil.

Če ne morem začeti ne z Apostolstvom mož in ne z M. D. za fante, jih pa pridobim za bratovščino presv. Rešnjega Telesa, da imam vzrok in naslov, da jih zbiram in jim govorim. To bratovščino cerkveno pravo po can. 711, § 2. kar »usišljuje«. Kako prav nam pride v teh časih. — Potrebno je, da se razširi ta bratovščina, ki ti obenem nudi vsako leto nekaj sredstev za cerkvene paramente. — Če tudi to ne gre, napravim morda štirikrat na leto stanovski govor in razgovor samo za fante podobno kot o velikonoč-

nem času. Če boš včasih v pridigi za celo župnijo govoril o četrti božji zapovedi in boš vmes povedal, kaj čaka stariše, ki se za doraščajoče otroke ne brigajo, da jih bodo otroci topli, suvali in kleli, če ne bodo znali stariši strahovati in ukazovati, bodo stariši sami poskrbeli, da boš imel dosti poslušalcev. Po dogovoru z nekaterimi bolj postavnimi fanti določiš v mesecu eno nedeljo, ki bo namenjena fantom, kar tudi sproti označiš. Po popoldanskem opraviilu, ki od velike noči do pozne jeseni ne sme biti pred tretjo uro (da pridejo tudi bolj oddaljeni), pridejo fantje. Če obravnavaš prve mesece vsakokrat približno en četrto ure knjigo o lepem vedenju, nato pa verska, moralna in socialna vprašanja, bo stvar vedno bolj privlačna. Vedno imaš pred sabo verskovzgojni moment, a daš mu kar se da privlačno obleko. Za sklep morda nekaj lepih pesmi. Če pa nisi pevec, nikar preveč ne stokaj, saj petje in godba ni vse. Mnogokje so naredili z muziko lupino, a ko jim muzika utihne, zastoni iščeš jedra v njeni razvalini.

Preden napišem kaj več o ciljih in načelih pastoračije moške mladine, še nekaj navidezno malenkostnih, a v resnici pomembnih pripomb.

1. Vsem fantom cele župnije moramo v cerkvi določiti poseben prostor. Če se ženske tja mešajo, jih treba energično izsloviti. Javno je treba pozvati tiste, ki postajajo zunaj cerkve, naj rajši ostanejo doma na peči, poleti pa naj gredo ležat pod hrusko ali v gozd, da ne bodo v pohujšanje in ne bodo slepili sami sebe misleč, da so zadostili cerkveni zapovedi. In confessionali poenitentia conveniens in jungenda. Si concionem neglexerint, perlegant certas paginas catechismi.

Kor je le za pevce. Na štajerskem in na češkem sem tudi po manjših cerkvah opazil, da ima vsak cerkveni pevec svoj ključ, in nepevcem še na misel ne pride, da bi silili na kor. Sicer pa tisto potikanje po korih, galerijah in zakristijah ni všečno, če je še prostora po sredi cerkve. Mnogi zakristijski kristjani v večjih krajih po cela leta ne vidijo liturgične barve.

ker pridejo, ko je že duhovnik odšel pred oltar, a odidejo, preden se je vrnil.

2) Poskrbimo, da bodo imeli fantje primerne molitvenike. Otroških bukvic se kmalu naveličajo. Priporočam novi izborni Rožmanov molitvenik: Besede življenja.¹⁾ Goriška Mohorjeva družba nam letos nudi klasični Slomškov molitvenik za mladeniče »Življenja srečen pot« po zelo nizki ceni. Poskrbimo, da si ga fantje naročijo.

Dečki zadnjih dveh šolskih let naj ti nosijo majhne prihranke v Čebelico, a ko se bodo poslovili s šolo, bodo dobili krasen molitvenik.

3. Pri spovednici morajo biti možje in fantje vsaj enakopravni ženskam, če jim iz pastoralnih ozirov ne boš dal celo prednosti. Saj vemo, da možki za božje reči ne čakajo radi.

4. Spoznavati moramo posebnost moške narave in proučevati slovstvo, ki govori o pastoračiji fantov, da bomo psihologi gledajoči fantu v dušo.

¹⁾ Glej Zbornik 1928, 26. Pri II. izdaji, ki jo bo molitvenik gotovo kmalu doživel, bi želel poleg jedrnatega kratkega križevega pota še križev pot po cerkvenem obredniku, da bi fantje drugi del pri vsaki postaji glasno molili z duhovnikom in verniki.

Mesec Presvetega Srca.

Saj ne boste zamerili, sobratje moji dragi, da se drznem vam pisati in prositi, da bi se letos za ta sveti mesec še posebno potrudili. O lanskih duhovnih vajah smo prejeli knjižico »Manete in dilectione meae«, polno božjega duha in svetega navdušenja za pobožnost Presvetega Srca. Gotovo ste jo brali s posebnim ginstvom in z močnimi sklepi, da sami porastete v tej pobožnosti in za njo vnamete druge, zlasti izročene ovčice.

Sedaj prihaja junij. Gospod Jezus pričakuje, da v tem mesecu te sklepe še posebno izpolnimo. Ne vem, ali sem jaz naredil sklep, ko sem tisto knjižico bral, da bom v Zborniku na vas naslovil tešle vrstice. Najbrže ne; danes mi je pa prišla

ta misel, pa jo koj v dejanje spremenim.

Torej, kako bomo letos proslavili Božjemu Srcu posvečeni mesec?

Pred vsem, kar je ukazano! Zato bomo o pravem času pogledali, kaj se bere v Fol. Eccl. 1926. IX., ki je citiran v našem (goriškem) direktoriju (Ordo) na str. 61 prav spodaj; po drugih škofijah seveda ukaze lastne škofije.

Dalje ne bomo prezrli, da so nam za tisto nedeljo letos ukazane posebne molitve za vrlo mehikansko cerkev. Poglej Fol. Eccl. str. 39. na vrhu! Če bi si naročili knjižico »Mučeniška Mehika«, bi pač tem gorečnejše molili za preganjane naše brate po veri.

V direktoriju je na str. 62. opozorjeno na odpustke za pobožnost meseca junija.

Ker letošnji junij prične s petkom, bi kazalo, da bi ravno letos po tistih cerkvah, kjer še ne obhajajo prvih petkov — če je morda še kje katera taka cerkev — začeli obhajati to pobožno vajo, namreč cerkveno pobožnost na prve petke. Da bo ta pobožnost v redu, ne pozabimo, da velja privilegij votivne maše v čast Presv. Srcu na prve petke za tiste cerkve, ubi peculiaria exercitia pietatis in honorem divini Cordis, approbante loci Ordinario mane peraguntur. Beri v direktoriju na str. XV.

Posvečenje družin Presvetemu Srcu naj bi začeli (kjer še ni začeto), nadaljevali (kjer je začeto), dovršili (kjer je že dobro vpeljano, a še ne do cela izpeljano). Dve knjigi naših družin, ki so se posvetile Srcu Jezusovemu, že hranijo v Paray le Monial. Začeti treba pisati tretjo. V to naj pridejo tiste naše družine, katerih ni v prvi in drugi. Ko bo polna tretja, se bo že dobil še papir za četrto i. d. Začne se v farovžu, potem že gre naprej. Navadno škriplje in zastaja, pa je treba zopet poriniti. Potisnimo torej prav krepko v letošnjem juniju, da se v naših krajih družinski prestoli Presvetega Srca pomnožijo.

Le nekaj misli je padlo na papir. Kdo bi vedel in mogel vse povedati! Naprej govori Ti sam, Gospod, in »potegni nas vse k svojemu svetemu Srcu!«

Fr. Š.

Naši sestanki.

Duhovniki imamo skupno organizacijo, ki stremi za visokim idealom, da sami postanemo neoporečni dušni pastirji in vodimo čredo na izbrano pašo verskega življenja, da pastir in čreda doseže končni cilj. — Toda naša organizacija kljub svojemu visokemu poklicu ne razvema duhov k delu kot bi želeli in pričakovali. — Ne iščimo vzrokov te pomankljivosti v družih, ampak uprimo pogled najprej v sami sebe. — Izprašajmo si vest, koliko sem storil za svojo stanovsko organizacijo: z dopisi, nasveti, vprašanji itd. Kako sem jo gmotno podpiral? — Saj vemo, da iz nič ni nič! Kdo se je spomnil »Zbora« v svoji »poslednji volji«?

Idejna skupnost je neobhodno potrebna, če kedaj, toliko bolj sedaj. Stiske nas tarejo na vseh koncih in krajih, da jih ne moremo prešteti. Ker gradimo vsi na istem temelju in za isti cilj, nas mora končni smoter tudi vse združiti v skupno delovanje.

Važna in pereča vprašanja se nam kar kupičijo: Katera pota naj v zdanjih časih uberemo, da odraščajočo mladino ohranimo cerkvi? — Kako se bo rešilo vprašanje verouka? — Kako poskrbimo za versko življenje izseljujočih se? — Kako poglobiti skrbstvo za vzgojo duhovskega naraščaja? — Zraven pa pridenimo stanovska gospodarska vprašanja, ki jih ne gre podcenjevati: vojna škoda, zvonovi; davčna vprašanja; ureditev prejemkov in socialna preskrba za bolezen in starost, kar je dosihmal popolnoma zanemarjeno. To je delo, ki nas še čaka, in vsi sobratje so pozvani, da sodelujejo.

Vsak član naše organizacije se mora tega zavedati. Vsakega posameznika je dolžnost, da snuje načrte in jih sporoča »Zboru«, ki naj jim da potem življenje in obstanek. — Tu ni nihče izvzet od dela. — Čim manj nas je, tem bolj je treba svoje sile napeti, da se z združenimi močmi podpiramo. Zato mora biti naša vez tesna, jaka in živa.

A te življenske sile nam oživljajo zlasti sestanki. Ti naj bi bili netivo za naše vzvišeno delo. — Tu je na mestu ugovor, pogovor, nasvêt. Zato je dolžnost vsakega dekanata, da pošlje vsaj dva delegata na naše letno sobranje, kjer naj delegati izrazijo mnenje duhovščine, da se potem z enotno voljo lotimo dela in ga izvedemo po enotnih smernicah.

Zatorej — na svidenje na sobranju!

Zapiski.

Junjski porcijunkulski odpustki.

V cerkvah, kjer se v mesecu juniju opravlja vsakdanja javna pobožnost v čast presv. Jezusovemu Srcu, se dobijo »totiesquoties« odpustki, ali zadnji dan v mesecu ali zadnjo nedeljo. To dovoljenje je dano iz Rima: »Congregatio Indulgentiarum« 22. VIII 1906.

Za javno pobožnost so pripravne liturgije presv. S. J. ki se molijo lahko po sv. maši ali posebej, zjutraj ali zvečer, ako ne bi bilo mogoče maševati pri župni cerkvi. Liturgije z blagoslovom se tudi lahko združijo s sv. obhajilom. Blagoslov se da lahko s ciborijem, in ni treba nič ognja. Udeleženci sami zapojejo blagoslovno pesem. Tako bi bilo mogoče tudi javno pobožnost opraviti brez večjih težav.

Nekateri tudi zahtevajo v zadobljenje teh odpustkov, da se napravijo kratki cerkveni govori skoz 8 dni. Primeren čas je v osmini sv. R. T., ko je sv. maša z blagoslovom in je večja udeležba, ali pa 8 dni pred praznikom S. J. ali 8 dni neposredno pred zadnjo nedeljo.

Kdor bi se hotel poslužiti te velike duhovne milosti, naj prosi ordinarijat, da mu dovolijo tako javno pobožnost.

Dom. Janež.

Pravila za dostojno modo v cerkvi

in zunaj cerkve naj bi se natisnila tudi v manjši obliki, morda na podobicah ali na lističih. Taka pravila bi se dala lahko onim, ki se nočejo ukloniti. Dobro bi bilo, da bi se marsikje nabila tudi na hišna vrata!

Angelsko češčenje in duhovnik v cerkvi.

Ni prav, da se ta molitev tako zelo opušča. Nekateri se je sramujejo, drugi kar naprej delajo, ne zmeneč se za zvonjenje. Drugi se izgovarjajo, da jo bodo opravili po končanem delu, kar se pa navadno ne zgodi, ker se pozabi. Ali ne dajemo duhovniki v tem oziru vernikom slab zgled? Ura odbije 7, ko navadno zvoni angelsko češčenje. Ko ura odbije 7, pa pristopimo k altarju, ne zmeneč se za molitev. Ali zvoni, ko ni še končan govor. Jaz preneham, pa molim, potem pa nadaljujem.

Dom. Janež, župnik.

Obnova podružnic.

Sobratom v znanje sporočam, da je kr. ministrstvo javnih del zavrnilo moj priziv v zadevi upoštevavitve podružnice v Novi vasi potom drž. upoštevatvenega urada, in sicer z motivacijo: »poiché il numero esiguo degli abitanti e la breve distanza dal centro principale non consentono l'applicazione della disposizione invocata.« — Skliceval sem se na postavo z dne 10/12 1922 št. 1722. (Ct. Fol. eccl. 1923 str. 22.). — Res je Nova vas oddaljena od Opatjega sela le 1.2 km in šteje komaj 150 duš. — Iz tega sledi, da bi ministrstvo morda ugodno rešilo priziv v prilog tistim podružnicam, ki so precej oddaljene od farne cerkve, in se nahajajo v kaki večji vasi. — Če imaš tako podružnico, poskusi s prošnjo v Trevisu, in če ti tam zavrnejo, pa s prizivom pri ministrstvu. (Carta boll. 3 L.). Treviso je doslej zavračal podružnice, češ da so le »saltuariamente officiate«. — Ministrstvo tega ne omenja. Jaz sem trdil, da je podružnica »regolarmente officiata«, ker je tam vsak teden ena sv. maša, in niti v farnih cerkvah nismo dolžni vsak dan maševati. (Can. 319, 467, 805.)

Matični izpiski.

Kjer je mogoče, je najbolje, če se z občinskim načelnikom ali obč. tajnikom zmeniš, da ti županstvo plača stroške za vse matične izpiske, ki jih zahteva zase, ali za druge urade. — Mene je tajnik že davno opozoril, naj si zabeležim vse take izpiske in predložim po preteku leta račun. — Tako sem dobil že tretje leto plačilo za matične izpiske pri občinski zakladnici. Seveda ne moreš zahtevati, da ti županstvo plača vsak izpis sproti, ker nima doma denarja. — Do zdaj je prefektura županstvu te izdatke odobrila.

Ne bi svetoval zaprositi prefekturo za popravo fasije glasom navodila v Fol. eccl. 1928 str. 24, točka 6; de jure je sicer pravilno, de facto pa bi ti vlada res priznala kak znesek za matične stroške, ob enem pa bi ti zaračunala lokalne dohodke po sedanjih tržnih cenah in bi si fasijo temeljito popkvaril. — Če bi nam vlada priznala kak počezek za matične izpiske z ozirom na število duš, ne da bi bilo treba popravljati fasije, bi bila stvar v redu, drugače je boljše izposlovati odškodnino za matične izpiske od županstva, če gre; — če ne gre, boljše nič, kot fasijo pokvariti.

Opajski kurat.

P. S. — Tudi račun za matične izpiske ni vsako leto enak. — Ali naj potem prosimo vsako leto za popravo fasije?

Skrb na dijake.

Bližajo se počitnice, ko bodo študentje privirali domov. To je kvas ljudstva: če bo zdrav, bo rastlo in kipelo, če bo skvarjen, bo gnilo in ginilo. Zato je ena najbolj pomenljivih nalog dušnega pastirja ta, da o počitnicah dušno oskrbuje dijake, in sicer s posebnimi sredstvi. Dobra knjiga, živa beseda, izleti, stalen osebni stik — to so poti. Če pomisliš na strašno odmanjkanje duhovskega naraščaja, spoznaš, da je vsak dijak, ki versko-nravno količkaj obeta, kakor biser. Treba pa začeti tudi z najmanjšimi. Počitnice so posebej za dijake iz zavodov prava preskušnja. Pomagajmo jim, da jo prav preživijo in v tem času Cerkev in duhovna od bližje spoznajo in vzljubijo.

Hostije iz Benetk.

Oni dan nam je prišlo iz Benetk pismo, v katerem so se priporočale hčere sv. Jožefa za naročitev hostij in cerkvenih paramentov.

Mi smo se takrat pripravljali na sv. misijon. Zato je bilo med drugim treba misliti na parti-kule. Drugače peče cerkovnik. Med sv. misijonom jih bo treba več, cerkovnik bo pa že tako imel polno dela. Kaj, ko bi naročil hostije pri hčerah sv. Jožefa?

Pisal sem, koliko in kdaj bi jih rad. Koj so mi jih poslale za poskušnjo in obljubile izvršiti naročilo. Prejel vse v redu. Zelo sem bil zadovoljen z velikimi in malimi. Prosile so, naj priporočim še drugim duhovnikom. Nekaj sem že storil ustno, sedaj še pismeno v Zborniku. Rače postrežejo za kako izredno potrebo, pa tudi za redne potrebe. Naznani naj se, koliko naj jih pošiljajo, in katere

dni. Pečejo vsak dan, moko meljejo same. Jaz sem prejel obakrat lepo zloženo v škatlji.

Dejal sem, da sem prejel vse v redu. Pravzaprav je nekaj manjkalo, računa niso priložile. Misliše so namreč, da bom stalno jemal, pa so vprašale, kedaj in koliko naj pošiljajo. Pisal sem torej po račun in ga takoj dobil. Računile so velike hostije 100 L 5.—, male 1000 L 8.—. Zavojnina in poštnina za obe pošiljati je znašala skupaj L 3:60.

Ker so se priporočile v molitev, sem se še jaz njim, sebe in čredo, pa še vas, ki imate potrpljenje, da to berete. Zanesem se, da bodo molitve dobrih devic, ki delajo za oltarno službo, Gospodu posebno ljube.

Še naslov: Istituto delle Figlie di S. Giuseppe, Calle Stella 5346, Venezia.

Izgube v naših vrstah.

Sledeči sobratje so letos morali zapustiti deželo, ker so jim bile odbite prošnje za državljanstvo: Jakob Soklič, župnik v Klanec, Ciril Poderžaj, župni upr. na Bazovici, Josip Škoda, ekspozit na Pregarjah pri Hrušici, Josip Knavs, upokojenec na Pregarjah pri Hrušici. V maju pa sta morala oditi sobrata Dominik Janež, župnik v Studenem in Ivan Gabrijelič, župnik v Berseču. Z bridkostjo se poslavljamo od dragih sobratov in jim želimo blagošlva v novem vinogradu. Naša domačija postaja misijonska dežela. Molimo in skrbimo za nove poklice.

Katehetsko vprašanje.

V decembrski številki »Zbornika« je bila objavljena okrožnica ministrstva za uk št. 2434 od 13. 8. 1927., s katero se zahteva dvojezični katekizem. Šolski skrbnik v Trstu g. A. Mondino pa je pri ministrstvu izposloval, da se v novem šolskem letu 1927-28. poučuje krščanski nauk z uporabo učnih knjig v materinščini, kjer ne bi bilo možno uporabljati dvojezičnih katekizmov, oziroma knjig.

Ker sploh dvojezičnih katekizmov, oziroma Zgodb nimamo, je samoumevno, da moramo razbiti v šoli samo to, kar imamo, samo slovenske knjige. Ako pa smemo rabiti samo slovenske knjige, je tudi povedano jasno, da se sme vršiti ves verouk v vseh razredih v slovenskem jeziku.

Sobratom v krajih, kjer se godi v tem oziru kaka krivica, svetujemo, naj zahtevajo, da se na pravi konferenčni zapisnik, ki naj ga pošljejo do bro utemeljenega kn. nadšk. ordinarijatu (in v prepisu tudi »Zboru«), ki bo poskrbel, da se za-

dosti zahtevam kanoničnega prava glede krščanskega nauka. Vigilantibus jura! F. Š.

Manjšinsko vprašanje in sv. stolica.

Dne 10. decembra 1927 je stopil v veljavo konkordat med sv. stolico in Litvanijo. Ta dogodek je zato spomina vreden, ker je tukaj sv. stolica prvič javno in uradno zavzela svoje stališče na pram sodobnemu manjšinskemu vprašanju. V Litvi živi tudi poljska manjšina. Tem je sv. stolica hotela zagotoviti njihove narodne pravice v cerkvi, kar je tudi litavski državni zbor odobril, ko je sprejel 21. točko konkordata, ki se glasi: »Škofje bodo čuvali nad tem, da bodo vsi versniki, glasom cerkvenih določil, deležni verske oskrbe v svojem materinem jeziku.« Tako je sv. cerkev z javnim dokumentom priznala pravice narodnih manjšin do njihovega materinskega jezika.

Prošnja.

Za neko knjižnico bi rabili naš »Zbornik«. Zato se obračam na preč. gg. sobrate z prošnjo, da blagovole proti odškodnini ali brez nje poiskati v svojih arhivih sledeče številke »Zbornika«:

Letnik 1920 št. 11. in 12. Letnik III., IV., V., VI. celoten, letnik VII. 1 šte. Te izvode izvolite poslati na naslov: Katol. tiskarna, Gorica, Riva Piazzutta 18 — F. Š.

Misijonska misel.

Ker so bili računi za apostolat sv. Cirila in Metoda (A. C. M.) že prej sklenjeni, zato so v statistiki za l. 1927. pomotoma izostale svote za A. C. M. v tehle krajih: Studeno 177 lir, Postojna 170 lir, Knežak 82.30 lir, Košana 315 lir, Gorica 169.75 lir, skupaj 914.05. Ivan Rešič.

Memento.

V torek dne 8. maja je umrl sobrat Albert Leban, župnik v Kojškem. Rojen je bil l. 1878. v Prvačini, služboval je v Tolminu, Gorenji Tribuš, Šturijah in ravno eno leto v Kojškem. Bil je sila agilen delavec v vinogradu Gospodovem, ljubljen od ljudstva, neustrašen za pravice Cerkve, dober pastir z nežnim, globokosegajočim psihološkim čutom za ljudska srca. Njegov pogreb je bil veličasten. Lux perpetua luceat ei!

Izdajatelj: Zbor svečnikov sv. Pavla.
Oblastvom odgovarja: Stanko Stanič.
Tiskar: Kato liška tiskarna v Gorici.

VERBVM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA JUNIJ

† Fr. Červ.

Sv. Trojica.

1. — V Skrivnem razodetju sv. Janeza Evangelista beremo, da je videl priti pošastno zver (XIII. 11), kateri je bilo dano narediti, da bodo imeli njeno znamenje vsi mali in veliki, bogati in ubogi, svobodni in sužnji (XIII. 15)... En angel pa je napovedoval z velikim glasom: »Kdorkoli bo molil zver in njeno podobo in bo vzel njeno znamenje, bo trpel v ognju in žveplu, in dim njih muke se bo dvigal vse veke.« (XIV. 9.—11).

Hudobni duh je taka skrivnostna zver. Njegovo znamenje je greh. Napovedana kazen pa pogubljenje v večnem ognju.

2. — Sv. Janez pa je gledal tudi drugačno prikazen. Videl je pred sež dežem božjim 44.000 zaznamovanih iz rodov Izraelovih otrok; — potem pa še veliko množico, katere nihče ne more prešteti, iz vseh plemen in rodov in narodov in jezikov. In povedano mu je bilo: »To so oni, kateri so oprali svoja oblačila in jih pobelili v Jagnjetovi krvi... Ne bodo več ne lačni ne žejni; tudi solnce jih več ne bo opekalo in nobena vročina; saj jih bo paslo Jagnje, ki je na sredi pred prestolom, in jih bo vodilo k izvirniku žive vode, in Bog jim obriše od oči vse solze.« (Apoc. 7.)

Oprane so njih duše v zakramentu sv. krsta, prejeli so neizbrisno znamenje trojedinega Boga in s tem so prišli v pravice otrok božjih.

3. — Ne vsi! — Vzeti sicer hudič znamenja sv. krsta nobenemu ne more; — zamaže pa znamenje otrok božjih in svoj pečat vtisne vsakemu, kdor se je le navidez odpovedal njemu, njegovemu dejanju in njegovemu napuhu.

I.

1. — Zavoljo izvirnega greha so vsi ljudje »otroci jeze božje,« vžgano je vsakemu novorojenemu človeku — »znamenje zveri in njenega imena«. To znamenje mora biti izbrisano, preden prejme človek pri sv. krstu neizbrisno znamenje trojedinega Boga: Očeta, Sina in Sv. Duha. Zato je najprej slovesna odpoved hudiču.

2. — Znamenje odpovedi pa bi moralo biti v tem, da človek po sv. krstu nima s hudobnim duhom nobenega opravka več. S to odpovedjo se že slabo ujema, če so nekateri kristjani s hudičem tako domači, kakor n. pr. preklinjevalci.

V jezi hudiča kličejo in po njem vpijejo, kakor da bi iskali njegove pomoči; — v srdi in sovraštvu eden drugega hudiču izdajajo; — celo iz očetovih in materinih ust se včasih kaj takega sliši!

3. — Apostol sv. Jakob pred tem svari: »Z ravno istim jezikom hvalimo Boga Očeta; in z ravno istim jezikom preklinjamo ljudi, ki so ustvarjeni po božji podobi. Iz enih ust prihaja hvala in kletvina. Ni prav, bratje moji, da se to godi.« (Jak 3.)

II.

1. — Sv. Avguštin: »Slovo ste dali sovražniku. Ne pred ljudmi, pred Bogom ste obljubili: Odpovemo se! in angeli so pisali vašo odpoved... Če ste po imenu verni kristjani, (v dejanju) pa nezvesti svoji obljubi, kako se to ujema?« (Ad Catech. Vig. Pentec.) Prav nič se ne ujema — odpoved »vsemu dejanju hudobnega duha« — z grehom krščenega človeka.

Dejanje hudobnega duha je namreč greh, vsak greh — naj bo v mislih ali željah, v besedi ali dejanju, v zamudi ali opuščenju.

Hudobni duh je namreč bil, ki je prvi rekel Bogu: »Ne bom služil!« On je, ki tudi ljudem ponuja grešne misli, budi huda poželenja, napeljuje v prepovedana dejanja, odvraca od zapovedanih dolžnosti.

3. — Ne zmeni se za prejeto odpoved, ne spoštuje Bogu dane obljube, ne zboji se znamenja trojedinega Boga! — »Ne dajajte prostora hudiču«, opominja sv. Pavel (Efes. 4): sicer bo hitro zamazal znamenje živega Boga in vžgal svoje znamenje, znamenje greha, prekletstva in pogubljenja...

III.

1. — Da, tudi prekletstva in pogubljenja, ker »prevzetnim je Bog nasproten in daje le ponižnim svojo milost.«

2. — Ne bo pa imel milosti pravega spoznanja, resničnega kesanja in vrednega sadu pokore, kdor se je le z besedo odpovedal hudobnemu duhu in se ni v resnici navzel krščanske ponižnosti.

3. — Napuh hudobnega duha namreč prepreči resnično spravo z Bogom, onemogoči stanovitno poplajšanje, povzroči nesrečno smrt, ker zadržuje v grešni priložnosti, zabrani poravnati krivice, prepreči spravo, odpuščanje, ne da živeti po zapovedih sv. vere, odganja od spovednice — še pri spovedi zavezuje jezike, da se z nevrednim prejemanjem svetih zakramentov množijo božji ropi.

* * *

1. — Veliko je po širokem svetu ljudi, ki so imeli krščanske starše in so bili koj prve dni sprejeti pri sv. krstu med otroke božje. Pa ne živijo kakor otroci božji. Bolj kažejo znamenje zveri iz Skrivnega Razodetja, kakor pa znamenje trojedinega Boga, v čigar imenu so bili krščeni.

2. — Vsak zatajuje znamenje Boga Očeta, kdor za svetom nori. »Ako kdo svet ljubi Očetove ljubezni v njem ni,« pravi sv. Janez Ev. (Jan. 1. 2, 15).

— Ne nosi znamenja Boga Sina, kdor služi grehu: »Ako me kdo ljubi, bo moje besede spolnoval. Kdor me ne ljubi, ne spolnuje mojih besed.« (Jan. 14.)

— Zlorabi znamenje Svetega Duha, kdor zanemarja svete zakramente, ali pa, kdor jih nevredno prejema.

3. — Znamenje pravih otrok božjih je — zraven krsta — v besedah Gospodovih: »Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.« (Mat. 28.)

Krst s takim sadom ima obljubo Gospodovo: »Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan.« (Mart. 16.)

— Za takega kristjana se pri pogrebu ne moli zastonj: »Naj mu na pomoč pride milost Gospodova, zato ker je — dokler je živel — nosil znamenje Sv. Trojice.« — Amen.

† Fr. Červ.

II. nedeljo po binkošti.

1. — Sveto obhajilo je zapoved Kristusova. — Njegove so besede: Resnično resnično vam povem, ako ne boste jedli mesa Sinu Človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« (Jan. 6, 54.)

Opazovala pa je mati sv. kat. cerkev, kako se je v zadnjih časih — manjšalo število svetih obhajil v navadnih časih, kakor je advent, kakor so prazniki z odpustki v osminah, itd.

2. — Da bi lep vzgled zdramil iz te zaspanosti, začela je delati mati sv. kat. cerkev kakor gospodar v današnjem evangeliju. Ukazala je svojim hlapcem — dušnim pastirjem — naj vodijo k sv. obhajilu otroke še kolikor mogoče zgodaj; odraslim naj pa priporočajo pogostno, kolikor mogoče tudi vsakdanje sveto obhajilo.

3. — Ako bi ljudje te naredbe upoštevali, ovedeli bi se dveh resnic:

I. da v svoje pogubljenje sili, kdor se ogiblje svetega obhajila; — in

II. da si odrešenje zagotavlja, kdor se s Kristusom druží v zakramentu sv. Reš. Telesa.

I.

1. — Zanimarjanje sv. obhajila v navadnih časih — ne štejem sem za povedanega velikonočnega obhajila, ampak sv. obhajilo v adventu in saj enkrat — dvakrat še med letom — spominja že na versko brezbriznost, kakor se je razlila iz mest in trgov po vaseh in črez vse hribe. — Kje pa se jemlje? Nekaj je tega kriva nevednost v svetih rečeh. Otroci se krščanskega nauka premalo uče v primeri z drugim učenjem. — Kadar šoli odrastejo, zanemarijo se radi tako, da pozabijo še to, kar so znali. Razlaganja krščanskega nauka v cerkev poslušat ne hodijo, berejo tudi ne takih reči: kako naj potem razumejo, kaj je Bog razodel in kaj nam katoliška cerkev verovati zapoveduje. Kar človek le malo, ali pa celó ne pozna, do tega nima ne veselja ne srca. Tudi s službo božjo in s svetimi zakramenti je tako!

2. — Pritiskajo pa tudi slabi vzgledi. Le vprašajte fantalina, ki je komaj nehal hoditi v šolo, zakaj ne gre v nedeljo v cerkev. Odgovoril bo: »Saj drugi tudi ne hodijo!« — Kadar oče, gospodar, ne more o veliki noči dobiti od njega izkazila, da je bil pri spovedi, se odreže: »Saj ta, pa ta — tudi ni bil.« Ubožni gle dajo premožne, navadni ljudje vidijo sešolane, podložni svoje gospodarje — vidijo njih nemarnost, in tolažijo ž njimi svojo vest, dokler je kaj imajo; — in s tem je že povedano, kam vodi popustljivost v verskih rečeh.

3. — Nemarnost v svetih rečeh pa raste v tisti meri, v kateri se izgublja ljubezen do Boga. Sv. Janez Ev. piše: »To je ljubezen božja, da izpolnujemo njegove zapovedi, in njegove zapovedi niso težke.« (I. Jan.) 5, 3.)

Toda težko in zoprno je vsako sveto opravilo, kadar ugasne ljubezen božja. Ni šele od včeraj tako. Psalmi nam pravijo, da so bili že v Davidovih časih ljudje, ki so rekli: »Na to delajmo, da prenehajo vsi prazniki Gospodovi na celi zemlji.«

Verske dolžnosti so jarem, kjer ni ljubezni do Boga. Takole se bere že v 2. psalmu: »Zakaj hrume narodi in si umišljujejo prazne reči? — Vzdigujejo se kralji zemlje in knezi se zbirajo zoper njegovega maziljenca. (Govore): Zdobimo jih vezi in se sebe vrzimo njih jarem.«

4. — Jarem Kristusov ne žuli; — žuli pa jarem pregrešnosti. Kdor je uvezan v grešno priložnost; — kdor je uklenjen v grešno navado; — kdor je zapleten v krivico; — »kdor greši, je suženj greha« — nosi vezi, katere je treba raztrgati; — nosi jarem, katerega je treba ctresti, — kdor tega noče, temu je v življenju pot do mize Gospodove zastavljena in v smrti so mu vrata nebeška zaklenjena.

Jarem greha čutijo. V njem ječe in ga — nosijo: — jarem Kristusov bi radi. Po njem zdihujejo in ga — nočejo.

II.

1. — Nazaj torej h Kristusu! V njegovi ljubezni se more zamenjati jarem grešne sužnosti s tistim jarmom, katerega On ponuja, rekoč: »Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen in našli boste mir svojim dušam. Zakaj moj jarem je sladak in moje breme je lahko.« (Mat. 11.)

2. — Ne zmore človek tega preložiti sam. Pa tudi ni sam, kdor se Kristusovi ljubezni ne odteguje. Kdor hodi k svetemu obhajilu, ima pomočnika, da ni mogočnejšega ne v nebesih ne na zemlji ne pod zemljo: Združen je s Kristusom samim; in tako trdna je ta zveza, da je Zveličar rekel: »Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem.« (Jan. 6.)

3. — »Toda, jaz sem grešen človek,« poreče kdo. Prav zato je postavil Jezus sv. obhajilo, da bi nehal biti grešen človek ter začel novo življenje s Kristusom. Zato je rekel: »Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim po Očetu, tako bo tudi tisti, kateri mene je živel po meni.« (Jan. 6.) — Vsi pomisleki, ali je spreobrnjenje mogoče, so le zgodba sv. Avgušтина. Dokler je le hotel spreobrnjenje in ga ni hotel, ni se spreobrn timer. Kadar je pa res hotel, spomnil se je svetnikov in svetnic božjih, pa je rekel: »Vsi ti so mogli in vse te so mogle, kako da bi pa ti. Avguštin, ne mogel?« In kako lepo je mogel: — zakaj? To pove sv. Pavel z besedami:

»Vse premorem v Njem, ki me zalaga z močjo.« (Filip. 4, 13.)

* * *

1. — Bere se v evangeliju: »Otroci tega sveta so modrejši v svojem rodu, kakor otroci luči.« (Luk. 16). Za svet je svet delaven: za posvetnost premeten; — za večnost se ne zgane, za zveličanje se ne zmeni in ga ne ceni više, kakor povabljeni v današnjem evangeliju pripravljeno večerjo.

2. — Ne rečem pa, da noben posvetnjak ne misli priti v nebesa. Tudi oni hočejo ujeti zveličanje — četudi šele v enajsti uri, ker prej — ne utegnejo...

Smrt pa jih rada zasači nepripravljene; mora jih zasačiti nepripravljene, ker nikoli ne utegnejo oskrbeti svoje duše in zagotoviti svojega izvoljenja.

3. — Kadar pride klicat smrt, neha vprašanje, ali utegnejo ali ne utegnejo. Tedaj ne pomagajo ne pristave ne gradovi ne jarmi volov, ne vse premoženje ne pripravljena ženitnina ne zapuščena družina... — Gorje svetu, da toliko ljudi tega ne razume in ne upošteva — dokler se jim ne zgodi kakor nespametnim devicam v evangeliju, ko so prepozno trkale na zaklenjena vrata: — saj njim pravi Gospod v današnjem evangeliju: »Povem vam, da nobeden onih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.« — Amen.

† Fr. Červ.

III. nedelja po binkoštih. (Presv. Srca Jezusovega).

1. — Današnja nedelja naj bi se imenovala »nedelja Srca Jezusovega«, če tudi je pravi praznik Srca Jezusovega bil pretečeni petek, in sicer po naročilu Zveličarja samega. — Prigodba je ta-le:

Blaženi devici Margareti Mariji de Alacoque († 1690) se je prikazal Kristus. Tedaj je potožil, da svet nima pravega spoznanja za ljubezen njegovega Srca, — in naročil ji je, naj ona skrbi, da bo petek po osmini praznika sv. R. T. posvečen češčenju njegovega srca.

2. — V tej prikazni je videla blaž. Margareta Jezusovo srce razodeto: ovito s trnjem, kakor je bila ovita njegova glava pri kronanju; iz velike rane v srcu pa je tekla kri, kakor na Kalvariji, ko je bil odprl vojak s sulico Jezusovo stran. Kristus pa je tedaj govoril blaženi Margareti: »Glej to moje srce! Vneto je tako velike ljubezni do ljudi. Pa večji del izmed njih mi do sedaj niso vedeli ne zahvale ne prijaznosti; še krivico in žalost so mi delali.«

3. — Kje pa se jemlje trnje, ki je zbadalo in še zbada Srce Jezusovo? Kaj zadaja Jezusovemu Srcu še zdaj težke rane?

I. Trnje za Jezusovo Srce raste po hišah, kjer za domače ne skrbe in jih prav ne uče;

II. Zamere, zanikrnosti in nemarnosti so trnje, — grehi pa rane presv. Jezusovemu srcu.

I.

1. — Naj bi sv. Avguštin zdaj zopet oživel, zopet bi pisal besede: »V tej splošni нравstveni pokvarjenosti imejte posebno skrb za otroke ter vzdržujte strog red v vaših hišah. To je edini pripomoček, da jih obvarujete izprijenosti.« — Zdi se, kakor da bi se že izpolnovalo Jezusovo prerokovanje: »In veliko krivih prerokov bo vstalo in veliko jih bodo zapeljali. In ker bo hudo dobija obilno narasla, zamrznila bo ljubezen pri mnogih.« (Mat. 24, 11, 12.)

2. — Tega so največ krive nekatere hiše (in zmeraj več jih je tudi v krščanskih krajih), kjer živita oče in mati brez vere, brez Boga, brez molitve, brez službe božje — brez svetih zakramentov. Ne varujejo svoje hiše pohujševanja po slabih ljudeh in po slabem berilu. Pobožnost in skrb za krščansko življenje se izgublja iz hiše, v hišo pa leze razposajenost, hudobnost, nevera...

3. — Kako upanje naj ima Jezusovo Srce od takih, po imenu krščanskih hiš? Čujte, kaj je nekdanj Bog govoril po preroku Izaiju: »Pesem bom pel v vinogradu mojega ljubljenca. Ogradil sem ga, pobral iz njega kamenje, zasadil sem ga z izbranimi trtami... Kaj bi bil moral še storiti mojemu vinogradu, da nisem storil? Pričakoval sem, da bo rodil grozdje; zakaj pa je obrodil viniko? — Vinograd Gospoda vojnih trum pa je hiša Izraelova, in možje Judovi so njegovi prijetni nasadi: in sem pričakoval, da bodo delali prav, in glej! delajo napačno; — in da bodo delali pravično, in glej! čuje se tožno vpitje.« (Is. 5.)

II.

1. — Svet, na katerem raste Jezusovemu srcu trnje, so hiše, v katerih ni skrbi za čast božjo; — ljudje brez skrbi za svoje zveličanje so pa trnje okoli Jezusovega srca, mesto da bi bili mladike tiste vinske trte, o kateri govori Jezus: »Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi veliko sadu; ker brez mene ne morete nič storiti.« (Jan. 15, 5.)

2. — Pomanjkanje ljubezni do Jezusa v najsvetejšem zakramentu in zanemarjanje svetega obhajila je znamenje, da se živa zaveza z Jezusom trga. Zato se je pa pritožil Jezus blaženi Margareti Mariji de Alacoque z besedami:

»Goreče želim, da bi me ljudje v najsvetejšem zakramentu častili in ljubili. Pa skoro nikogar ni, ki bi spolnoval to mojo željo. Ljudje so do mene mrzli in vračajo mojo ljubezen z upornostjo in nehvaležnostjo.«

3. — Trnje, ki zbada Jezusovo Srce povsod, vsak čas, so tudi naše vsakdanje zamere iz zanikrnosti in nemarnosti. Še v cerkev gredè — gredè iz cerkve, morebiti še tukaj na svetem kraju pred oltarjem, opletajo nekateri s trnjem Jezusovo srce z nevrednim vedenjem, govorjenjem, s pogledi, mislimi.

Tudi veliko rano vidimo na Jezusovem srcu. Na Kalvariji mu je bila zadana, kakor se bere v evangeliju. »Eden vojakov je s sulico odprl njegovo stran in zdajci je tekla kri in voda iz nje.« (Jan. 19, 14.) — Kdo je ta vojak? Mi kristjani smo Kristusovi vojaki. Pri sv. krstu smo bili odbrani in zapri-seženi, pri sv. birmi smo bili potrjeni. Prisego k banderu Kristusovemu smo ponovili še neštetokrat, posebno pri spovednici, pred oltarjem. Kadar kdo med nami greši smrtno, ne zbode Jezusovega srca le s trnjem; s sulico preseka in ukonča svoje lastno duhovno življenje.

* * *

1. — V evangeliju (Mat. 27, 29) se bere: »In spletli so krono iz trnja in so jo dejali Jezusu na glavo.«

Zanikrni kristjani, kateri svoje družine prav ne učijo in za svoje ljudi prav ne skrbijo, še zdaj pripravljajo trnje Jezusovemu srcu. Slabi kristjani, kateri grešno živijo, s svojimi grehi zbadajo, trgajo Jezusovo srce. — In vendar bi tako lahko spletali vsi rožnate vence Jezusovemu srcu, naj so nedolžni, naj so zagrešeni.

2. — Najbolj je pač veselo Jezusovo srce nedolžnih človeških src. Gori jim naproti že tukaj z ognjem božje ljubavi — tam pa se ujema njegovo božje Srce z njih srcem v tisti novi pesmi, o kateri govori sv. Janez Evangelist, da mu jo pojejo oni, v katerih ustih se laž ni našla in so deviški in brez madeža hodijo z Jagnjetom, kamorkoli gre. (Apoc. 14.)

3. — Zagrešenemu človeku pa je Jezusovo srce upanje in pribežališče. Pokora zagrešenih src je pa Jezusovemu srcu tolažba in veselje. — Kakor se zveseli pastirju srce, ko najde izgubljeno ovco, tako se zveseli Jezusovo srce spokorjenega grešnika: — in vsa nebesa se pridružijo temu veselju, kakor je pisano:

»Tako vam povem bo med angeli božjimi veselje nad grešnikom, kateri se spokori.« (Luk. 15, 10.) Amen.

† Fr. Červ.

IV. nedelja po binkoštih.

1. — Simonov čoln, v katerem je bil Kristus, pomeni po nauku sv. Ambroža — sv. cerkev. Ribe pa so ljudje, ki se v tem čolnu prevažajo čez valove življenja na breg večnosti.

V ta čoln nabirati »ribe«, t. j. sprejemati ljudi, je Kristus naročil sv. Petru z besedami: »Odslej boš ljudi lovil.«

2. — Sv. Peter je začel to delo takoj binkoštni dan in imel je tako srečo, kakor pri ribjem lovu v današnjem evangeliju. Bere se namreč v Apostolskih delih, da so množice po prvi Petrovi pridigi rekle Petru in drugim apostolom: »Kaj nam je storiti, možje, bratje?« — Peter pa jim reče: »Spokorite se, in vsakdo naj se da krstiti.« — In pridružilo se je tisti dan krog 3000 duš.« (Act. 2.)

8. — Kakor sv. Peter gredo v službo tudi drugi dušni pastirji s pozveljem: »Odslej boš ljudi lovil.« Kadar pa svoje delo pregledujejo, tožijo večkrat s sv. Petrom: »Noč in dan smo delali, pa nismo nič ujeli.« — Od kot to pride?

Ljudje se cerkve ogibljejo, kakor so se tisto noč ribe Petrovega čolna; toda ne delajo prav, ker je njih dolžnost, vsaj vsako nedeljo in zapovedan praznik I. poslušati besedo božjo in II. s spodobno pobožnostjo biti pri sv. maši. O tem naj danes nekaj več spregovorim, ker se veliko greši v teh rečeh.

I.

1. — »Kako ljubim tvojo postavo, Gospod! Ves dan jo premišlujem« — govori psalmist. (118, 97.)

Navadni ljudje pa tega ne znajo; vsi ljudje tega ne morejo, ne utegnejo. Zato pa imajo dušni pastirji strogo dolžnost, ljudem vsaj ob nedeljah in praznikih prebrati iz evangelija dotični odlomek ter z njimi opraviti primerno premišljevanje, pridigo ali nauk.

To je od začetka del službe božje, ki je zapovedana ob nedeljah in zapovedanih praznikih.

2. — Prvo tako službo božjo (sveto mašo) je opravljal Jezus sam pri zadnji večerji. Kako lepo in — dolgo je tedaj govoril svojim učencem, berite v evangeliju sv. Janeza od 13. do 17. pogl.

Da je tako bilo pri krščanski službi božji v starih časih, vemo iz spisov sv. Justina, ki je umrl mučeniške smrti v Rimu l. 167. Branil je kristjane zoper paganska obrekovanja. Ko popisuje krščansko službo božjo, pripoveduje, da se shajajo kristjani na Gospodove dni v dogovorjenem kraju. Tam se jim najprej prebere odlomek iz sv. pisma. Na to vstane škof ter razlaga resnice iz prebranega berila, — opominja sprejeti nauke z voljnim srcem, zvesto po njih živeti, — in če treba — stanovitno za nje umreti.

Za nas veljajo določbe tridentinskega cerkvenega zbora, ki uči, da nobeden ni izgovorjen, kdor brez resnega zadržka ne posluša besede božje v svoji župni cerkvi.

Ni pa malo kristjanov, ki mislijo, da so v nedeljo ali zap. praznik popolnoma dopolnili svojo krščansko dolžnost, če so kjerkoli ujeli golo tiho mašo. Nedeljo za nedeljo delajo tako; drugi pa za njimi; in tako se dopolnuje tudi ta evangelijska beseda: »Kjer pa slepec slepca vodi, oba padeta v jamo.«

II.

1. — Kjer imajo ljudje za pridigo in nauk gluha ušesa, tudi s sveto mašo ne bo prida. Naravno je namreč, da, kjer ni nauka, se izgubi smisel za sveto opravilo.

2. — Nekateri se niti ne ovedo dolžnosti, katero imajo po 2. cerkveni zapovedi. Iščite jih v nedeljo ali zap. praznik med službo božjo po vseh grmih, po vseh gorah, in — utegnute jih najti. V cerkvi pa jih nikar ne iščite, — tu jih gotovo ni!

Drugi pridejo sicer v cerkev ali pa le blizu cerkve. Ne vedo pa, kaj je sveta maša; ne poznajo njenih pglavitnih delov; ne spremljajo svetega opravila ne z dušo ne s telesom. Morala bi se prav zemlja tresti in skale bi morale pokati, da bi pokleknili k povzdigovanju in rekli z vernim srcem: »Resnično, ta je Sin božji«; — ali pa da bi pri obhajilu govorili s ponižnim in skesanim srcem: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša.«

3. — Služba božja nekaterih kristjanov ni taka, kakor se bere od apostolov, da so bili po Jezusovem vnebohodu: »Vsi ene misli, stanovitni v molitvi... z Marijo, Jezusovo materjo.« (Act. 1, 14); ne delajo nekateri tako, kakor prvi kristjani v Jeruzalemu, o katerih se bere, da so bili »stanovitni v apostolskem nauku in združeni v lomljenju kruha in molitvah.« (Act. 2.)

Pač pa delajo nekateri tako, kakor so delali nekateri Korinčani, katerim je pisal sv. Pavel besede: »Bratje! Kadar se vi shajate, to ni Gospodova večerja... In tako je eden lačen, drugi pa pijan. Ali cerkev božjo zaničujete in sramotite tiste, ki nimajo. Kaj naj vam rečem? Ali naj vas hvalim? V tem vas ne hvalim.« (I. Kor. 11)...

Ne Bog ne ljudje ne vest ne hvali tistih, ki z nespodobnim vedenjem delajo nečast cerkvi božji, kakor da bi bili »pijani« in zato »ne ločijo telesa Gospodovega«.

Kateri pa stresajo nad revnejšimi svojo prevzetijo, naj tudi ne pozabijo, da je nečimurnost v obleki rada — mreža, v katero lovi, ne sveti Peter, ampak — hudič.

* * *

1. — Ribe poginejo, če pridejo iz morske vode v reko ali potok; in če pride riba iz reke ali potoka v slano, grenko morsko vodo, je to njena smrt. V vodi splošnega potopa pa je poginila vsaka živa stvar, katere se ni otela v Noetovi ladji.

2. — Noetova ladja pa je pomenila čoln Simona — Petra, iz katerega je Kristus drobil kruh večnega življenja in ga še drobi, — ne več sam, ampak rimskega papeža je postavil za ribiča, ki naj zbira duše v cerkev Kristusovo, naj jih vodi z nauki zveličanja in redi z drobtinami svetih pripomočkov, katere je izročil svoji cerkvi.

3. — Take ladje so tudi farne cerkve; ribiči so pa dušni pastirji, kateri so vas sprejeli pri krstnem kamnu, — hranili z nauki zveličanja ter vam dele z duhovnega ognjišča, kar je oltar, kruh življenja, ki izvira iz nekrvave daritve nove zaveze, in kjer se bodo opravljale molitve in pravne daritve za vaš pokoj, če se boste morebiti premetavali — ne kakor ribe v hladni vodi, ampak v valovih očiščevalnega ognja, v vicah.

Naj le bodo torej vaši dušni pastirji ribiči vašim dušam: vi pa nikar ne bodite mutaste ribe za njih nauke, muhaste ribe za njih skrbi, da bi se jih namreč ogibali ter jim samo — nagajali. — Amen.

† Fr. Červ.

Praznik sv. Petra in Pavla.

1. — Sv. Peter ni bil ne najsvetejši ne najzvestejši apostol. Toda prav njega je postavil Kristus apostolom za poglavarja, vsi svoji cerkvi za pastirja in za gospodarja v svojem kraljestvu na zemlji. — Zato je on začel apostolsko delo v Jeruzalemu prvi binkoštni dan;

on je odredil, da je bil izbran na mesto izdajalca Iškarjota drug apostol sv. Matija;

on je dal rabsodbo na prvem cerkvenem shodu v Jeruzalemu.

2. — In verniki, kolikor jih je bilo, so vsi imeli svetega Petra za svojega »svetega očeta«; — zato je molila zanj vsa cerkev ta čas, ko ga je imel Herod v ječi. — Danes pa blagruje sv. Petra vsa cerkev v nebesih; hkratu pa še goduje ž njim na zemlji.

Neronovo preganjanje je namreč vzelo cerkvi le Simona, Jonovega sina; Peter — skala pa cerkvi še živi v papežu, svojem nasledniku.

3. — V to skalo, na kateri stoji in živi Kristusova cerkev, se zaganja peklen žar nad 1900 let, pa ni je izpodnesel in je tudi ne bo.

I. ker je papežev sedež božja naredba, in ker

II. Kristus papeža ne zapusti, naj se sovražniki sv. cerkve še tako zanašajo na besedo: »Pastirja bom udaril in razkropila se bo čreda.«

I.

1. — »Ni oblasti od drugod, kakor od Boga: in kar je oblasti, postavljene so od Boga«, beremo (Rom. 13). — Nikoli pa ni bila nobena oblastnija tako naravnost postavljena od Boga, kakor papeževa oblast. »Ti si Peter« (skala) obetal je Kristus Simonu, Jonovemu sinu, »in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagala. In tebi bom dal ključne nebesnega kraljestva, in karkoli boš zavezal na zemlji, zavezano bo tudi v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.« (Mat. 16).

Kristus je dopolnil to obljubo, ko je pred svojim vnebohodom postavil Petra za pastirja svoji čredi, rekoč: »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.« (Jan. 21).

2. — Da so pa »jagnjeta in ovce« Kristusove črede vedele za svojega pastirja, je imel sveti Peter svoj sedež prvih 6 let v Antiohiji. Preložil ga je potem v Rim, kjer je še 25 let vladal cerkev Kristusovo — dokler mu niso v groznem preganjanju pod cesarjem Neronom dne 29. junija leta 67. padli iz rok ključ »nebeškega kraljestva« in jih je pobral njegov naslednik sv. Lin; za njim sv. Anaklet; za njim sv. Klemen... slednjič Pij XI., ki je že 260. papež.

3. — Kakor je za sv. Petra »vsaka cerkev neprenehoma molila k Bogu« in spolnovala svojo dolžnost do svojega svetega očeta, katero je imela po četrti božji zapovedi — tako so kristjani prvih časov tudi Petrovim naslednikom skazovali otroško pokorščino. Nimamo sicer iz tistih časov veliko zgodovinskih zapiskov, ker je bilo vse le preganjanje in zmešnjava; vemo pa vendar, da so se

tudi ta čas kristjani po vseh krajih zatekali k rimskemu papežu, nasledniku sv. Petra. V Korintu je bil — da vam povem en sam tak vzgled — okoli leta 93. hud razpor med ljudstvom in duhovščino. Živel je takrat še sv. Janez apostol. Korinčani so imeli bliže do njega. Pa, razsodbo so iskali pri sv. Klementu, rimskem papežu, ne pri apostolu sv. Janezu, — in tako so zapustili vsem poznejšim časom vzgled, kako so razumeli besedo, katero je bil Kristus rekel Petru in njegovim naslednikom: »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce.«

II.

1. — Nima pa ves svet papeža v tisti časti, katera tiče namestniku Kristusovemu. Nekateri ljudje vedo kaj veliko povedati in znajo mnogo pisati, kar ko niso bili vsi papeži pravi možje. — Resnica — zloba — zabavljanje. Na to se da le odgovoriti, da bi bilo res prav, če bi bil vsak papež vsak čas cel svetnik. Dobro bi bilo to zanj, ker bi bil šel potem gorak v nebesa. Ljudi pa, kateri prav ne žive, tudi tako ne bi bil mogel za seboj vleči gori skozi nebeška vrata.

2. — O sv. Petru vemo, da je vedel za svojo smrt na križu, ker se v evangeliju bere, da mu je Jezus to naravnost napovedal. Pripoveduje se pa, da je hotel pobegniti iz Rima, kadar se v tistem hudem preganjanju Neronovim biričem ni več mogel skrivati. Že je prišel ven iz mesta, ko sreča — Kristusa. »Gospod, kam greš?« zapraša sv. Peter. Kristus pa mu reče: »V Rim grem, da bom križan namesto tebe.« — Gotova resnica je v tej pripovedi, da je vselej Kristus sam v svoji cerkvi zabranil ali vpeljal, kar je bilo treba, kadar morebiti kateri papež ni bil dober njegov namestnik. Drugače bi bilo cerkve Kristusove že davno konec, ko se pekel s tako silo v njo zaganja in mu pomaga toliko ljudi... toda vse zdražbe, vsa razkolstva, vse krive vere, vsa preganjanja... potrjujejo le obljubo Kristusovo, da cerkve peklenska vrata ne bodo premagala.

3. — Še to vidimo, da ravno nasprotovanje, ki ga papežu pekel napravlja, utrjuje edinost in ljubezen med papežem in škofi, ki s celega sveta v svojih skrbah in težavah hodijo k njemu v Rim, da iščejo sveta v dvomih in polajšanju v zadregah. Zakaj on je pastir in gospodar v vseh rečeh kraljestva božjega na zemlji. — Tako se nadaljuje z vsakim papežem to, kar je Jezus napovedal pri zadnji večerji sv. Petru, rekoč: »Simon, Simon! Glej, satan vas je hotel, da bi vas presejal kakor pšenico. Jaz pa sem za te prosil, da ne jenja tvoja vera: ti boš zato pa nekda potrjeval svoje brate.« (Luk. 22.)

* * *

1. — Ljudje imajo navadno danes le praznik sv. Petra. Cerkev pa obhaja tudi god njegovega tovariša sv. Pavla in hkratu še spomin vseh drugih apostolov... Pravzaprav je danes praznik tistega člana naše vere, ki pravi: »Verujem v sveto katoliško cerkev«.

2. — Kdor med nami se torej zaveda, da je pred Bogom in pred svetom vpisan v družbo, v družino, ki se imenuje »katoliška cerkev«, se danes veseli zveličanskega poveličanja svojega prvega svetega očeta, svetega Petra — pa tudi ne pozabi svojega sedanjega svetega očeta Pija XI. in molí zanj, kakor so nekda prvi kristjani molili za svetega Petra.

3. — Moli pa tudi, naj bi Bog spreobrnil nevernike, zatrl krive vere, zopet združil razkolnike z materjo sveto kat. cerkvijo — da bi bil le en hlev, le en pastir, kakor je bila in je volja Gospoda našega Jezusa Kristusa. — Amen.

Zbornik svečenikov sv. Pavla

Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).

Uprava: Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.

Naročnina: Za Italijo je naročnina vključena

v udnini „Zbornik“; ki znaša 25 lir letno. Udnino pošljite na blagajnika, Mons. Anton Berlot, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17. ali pa na upravo „Zbornika“. Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček. račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.

Vojno-odškodninska vprašanja.

Deset let se vleče to vprašanje v našem delovanju in danes je marsikateri še na istem mestu gledé vojne odškodnine kot je bil leta 1919. — Krivda ni samo na eni strani, ampak tudi na drugi. — Ker pa hoče vsak iz med nas svoje dolžnosti natanko izpolnjevati, zato je potreba, da podrobno pogleda v predale svojega urada in dožene:

1. Ali Ti je županstvo vpisalo v proračun Tvoj letni donesek?
2. Ali je cerkovnik, organist, pevski zbor itd. v letnem proračunu?
3. Ali imaš zavarovano cerkev, zvonove in orglje? Za kakšno svoto in kdo jo plačuje?
4. Kako je s tvojimi stranskimi oltarji?
5. Ali si spravil v red vojno odškodnino za svojo župno cerkev?
6. Kako stoji vprašanje vojne odškodnine za podružnice?

7. Kako je z odškodnino za cerkveno posestvo?
8. Kako je z odškodnino za prebendo?
9. Kako je z vojnimi posojili beneficija?

Ker se smatra, da bo vojno-odškodninski urad (komisarijat) v Trevisu likvidiral, je treba, da se s svojimi zahtevami požurimo in jih spravimo čim prej pod streho.

Vprašanja smo zato zapisali, da jih vsak s brat premisli in prizadeti na nje odgovore na ordinarijat — urad za vojno škodo — v Gorici. — To velja za vse sobrate Zbora, ki bi se morali obračati na svoje lastne ordinarijate! V vsakem slučaju dobrohotno posreduje tudi goriški ordinarijat!

V ta delokrog spadajo tudi vsa druga gmotna vprašanja duhovščine. — Zato se z vsem zaupanjem obračajte na ta urad, ki vam bo ob vsaki priliki in nepriliki stal ob strani. — F. Š.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRI TREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA

GORICA

Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni
šopki in mrtvaški venci.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebnosti in navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI“

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist

za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli štev. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIPINA PODGORNİK

RESTAVRACIJA CENTRAL

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna trrdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovinaste itd. Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.